

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ آزمون ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	<p>عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.</p> <p>الف) اگر به کنش‌های روزمره خود دقت کنیم، متوجه می‌شویم که این کارها بدون آگاهی و دانش خاصی انجام می‌شوند. ب) موضوع فلسفه اصل وجود است، یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد بلکه قوانین کلی موجودات را مطالعه می‌کند. پ) طرفداران دیدگاه تبیینی گمان می‌کنند که همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به پیچیده تبدیل می‌شوند. ت) هر جامعه‌ای ساختاری دارد و افراد قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آنها را ندارند.</p>	۱
۲	<p>پاسخ صحیح را مشخص کنید.</p> <p>الف) پیامد یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه بر انسان چیست؟ ۱) جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست. ۲) انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌یابند. ۳) انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارند. ۴) انسان‌ها بر جامعه مسلط شدند و جامعه مغلوب انسان شد.</p> <p>ب) کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی از سوی رویکرد تبیینی صحیح است؟ ۱) با استفاده از روش‌های تجربی می‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه توزی یک رذیلت اخلاقی است. ۲) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود که افراد بدانند این نظم برای تحقق چه آرمانهایی است. ۳) رویکرد تبیینی با توجه به اراده و خلاقیت و آگاهی و معنا، زندگی اجتماعی انسان را مورد مطالعه قرار می‌دهد. ۴) میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به فضای مجازی ارتباط وجود دارد.</p> <p>پ) کدام گزینه روش رویکرد تفسیری را نشان نمی‌دهد؟ ۱) صرفاً "بیان شباهت‌های شهادت طلبی، فدا کردن جان برای وطن و خودکشی با قوانین همه جایی و همیشگی." ۲) پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آنها را دارد زندگی می‌کند و خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد تا آن‌ها را بهتر بشناسد. ۳) در مطالعه یک ده، جزئیات زندگی مردم بررسی می‌شود تا عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد. ۴) برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که تنوع و تفاوت‌های معانی را در نظر بگیرد.</p> <p>ت) به ترتیب هر عبارت کدام رویکرد جامعه‌شناسی را نشان می‌دهد؟ داوری ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی است. - تبعیض نژادی را تقبیح و عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند و برای گسترش آن راهکارهایی تجویز می‌کند. - بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کند.</p> <p>۱) تبیینی - تفسیری - انتقادی ۲) تبیینی - انتقادی - تفسیری ۳) انتقادی - تبیینی - تفسیری ۴) تفسیری - انتقادی - تبیینی</p>	۲

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	تاریخ آزمون ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	تعداد صفحه: ۴	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۳	<p>جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.</p> <p>(الف) مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام از جمله کنش‌ها مطرح است. (ب) مجموعه روش‌هایی که هر واحد اجتماعی برای تحقق به شیوه کارآمد و موثر به کار می‌گیرد سیاست نام دارد. (پ) طرفداران قشربندی اجتماعی، می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه هستند، بنابراین عادلانه اند. (ت) برخی از متفکرین اجتماعی، از پیدایش به باز شدن جعبه پاندورا یاد می‌کنند. (ث) ابن خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد و بنابراین از سخنی نگفت. (ج) یکی از مهم‌ترین شاخه‌های مسلمانان، علم فقه است.</p>	۳												
۴	<p>هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافه است.)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>عبارات</th> <th>مفاهیم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(الف) همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد.</td> <td>۱- جامعه‌شناسی خرد</td> </tr> <tr> <td>(ب) بررسی مسئله آلودگی و ترافیک شهری</td> <td>۲- روش جامعه‌شناسی تبیینی</td> </tr> <tr> <td>(پ) نگاه از بیرون</td> <td>۳- کنش اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>(ت) شکل‌گیری همه پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان</td> <td>۴- علوم انسانی و اجتماعی بومی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- جامعه‌شناسی کلان</td> </tr> </tbody> </table>	عبارات	مفاهیم	(الف) همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد.	۱- جامعه‌شناسی خرد	(ب) بررسی مسئله آلودگی و ترافیک شهری	۲- روش جامعه‌شناسی تبیینی	(پ) نگاه از بیرون	۳- کنش اجتماعی	(ت) شکل‌گیری همه پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان	۴- علوم انسانی و اجتماعی بومی		۵- جامعه‌شناسی کلان	۱
عبارات	مفاهیم													
(الف) همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد.	۱- جامعه‌شناسی خرد													
(ب) بررسی مسئله آلودگی و ترافیک شهری	۲- روش جامعه‌شناسی تبیینی													
(پ) نگاه از بیرون	۳- کنش اجتماعی													
(ت) شکل‌گیری همه پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان	۴- علوم انسانی و اجتماعی بومی													
	۵- جامعه‌شناسی کلان													
۵	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>(الف) چرا جامعه‌شناسان از هنر آشنایی زدایی استفاده می‌کنند؟ (ب) برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما نشانه چیست؟ (پ) در نظام لیبرال دموکراسی چرا نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت؟ (ت) جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به کدام مفهوم توجه دارند؟ (ث) در مدل تکثرگرا، برای پیوند گروه‌های مختلف قومی و زبانی کدام عامل ضروری دانسته می‌شود؟ (ج) ابوریحان بیرونی با چه روشی فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد؟ (چ) در دیدگاه علامه طباطبایی موضوع عقل عملی چیست؟</p>	۳/۵												
۶	<p>هر عبارت به کدام معنای کنش اشاره دارد؟</p> <p>(الف) برای پی بردن به آن باید به ذهن کنشگر راه یابیم. (.....) (ب) مراجعه به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند. (.....)</p>	۰/۵												
۷	<p>هر عبارت به کدام دوره اشاره دارد؟</p> <p>(الف) هویت ملی و ثبات همراه با آن مطلوب دانسته می‌شد. (.....) (ب) هویت خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت. (.....)</p>	۰/۵												
	ادامه در صفحه ۳													

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	تاریخ آزمون ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	تعداد صفحه: ۴	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۸	هر عبارت کدام نوع از مدینه های فارابی را نشان می‌دهد؟ الف) اهرام جیزه و تابوت های رنگارنگ مومیایی تمدن مصر نمونه هایی از آن است. (.....) ب) جامعه ای که بر محور علم سازمان یافته باشد و علم در آن به علم تجربی محدود نمی‌شود و علوم عقلانی و وحیانی را نیز در بر می‌گیرد. (.....)	۰/۵						
۹	هر عبارت به کدام یک از آرمان های اجتماعی که فقه اسلامی عهده دار بیان آن ها است اشاره می‌کند؟ الف) مواجهه با مسلمانان و همه کسانی که به دنبال زندگی صلح آمیزند. (.....) ب) دفاع از مرزهای اسلامی در برابر تهاجم متجاوزان. (.....)	۰/۵						
۱۰	با توجه به ارتباط بین سه گانه منابع و سه گانه ابزار و سه گانه ارزش های اجتماعی، جدول مقابل را کامل کنید.	۰/۵						
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>منابع یا عوامل قدرت</td> <td>ابزار اعمال قدرت</td> <td>ارزش های اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>سازمان</td> <td>الف</td> <td>ب</td> </tr> </table>			منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش های اجتماعی	سازمان	الف	ب
منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش های اجتماعی						
سازمان	الف	ب						
۱۱	راه حل تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی را با ذکر یک مثال توضیح دهید.	۱						
۱۲	در نمودار مقابل رابطه میان علوم انسانی و علوم اجتماعی چگونه است؟ 	۱						
۱۳	جامعه شناسان انتقادی چه چیزی را مرگ سیاست و بن بست زندگی انسان معرفی می‌کنند؟	۱						
۱۴	رویکردهای موجود به نابرابری اجتماعی به صورت مدل نمایش داده می‌شود. با توجه به مدل های مقابل، نقش انسان در هر یک چگونه است؟ 	۱						
ادامه سوالات در صفحه ۴								

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	تاریخ آزمون ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	تعداد صفحه: ۴	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۵	از درون رویکرد تفسیری، جریانی شکل می‌گیرد (نسبی گرایی) که راه‌هایی انسان را از درون علم نمی‌داند، دیدگاه این رویکرد را نسبت به علم بنویسید.	۱
۱۶	دو نمونه از ظرفیت‌های علم مدنی فارابی را بنویسید.	۱
۱۷	نتایج تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن را بنویسید.	۱
	موفق باشید	۲۰

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳
تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در دی ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) غ (صفحه ۳ در حالی که در کنشهای روزمره ما آگاهی هایی وجود دارد که ما از آن غافلیم) (ب) ص (صفحه ۱۲) (پ) ص (صفحه ۳۰) (ت) غ (صفحه ۳۳ با توجه به رویکرد تفسیری و نقش انسان به عنوان کنشگر خلاق و فعال) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۲	الف) گزینه ۲: انسانها به پیچ و مهره های نظم اجتماعی تقلیل می یابند.. (صفحه ۲۹) (هر مورد ۰/۵) ب) گزینه ۴: میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، خواب، وضعیت تحصیلات و تاهل با اعتیاد به فضای مجازی ارتباط وجود دارد. (صفحه ۳۹ و ۳۸) پ) گزینه ۱: بیان صرفاً "شبهات های شهادت طلبی، فدا کردن جان برای وطن و خودکشی با قوانین همه جایی و همیشگی (صفحه ۴۶ و ۴۹) ت) گزینه ۲: تبیینی - انتقادی - تفسیری (صفحه ۷۹ و ۸۰)	۲
۳	الف) پدیده های اجتماعی (صفحه ۴۳) (ب) اهداف جمعی (صفحه ۵۸) (هر مورد ۰/۵) پ) تفاوتها (یا نابرابریهای طبیعی) (صفحه ۷۵) (ت) سیاست هویت (صفحه ۸۹) ث) جامعه آرمانی (صفحه ۱۰۴) (ج) علوم اجتماعی (صفحه ۱۱۰)	۳
۴	الف) ۴ - علوم انسانی و اجتماعی بومی (صفحه ۷) (ب) ۵ - جامعه شناسی کلان (صفحه ۱۶) (هر مورد ۰/۲۵) پ) ۲ - روش جامعه شناسی تبیینی (صفحه ۲۷) (ت) ۳ - کنش اجتماعی (صفحه ۳۳)	۱
۵	الف) برای شناختن نظم (صفحه ۲۰) ب) سقوط ارزشها (اخلاق گریزی) (صفحه ۳۸) پ) زیرا هیچ حقیقت و فضیلتی که مستقل از خواست و اراده مردم باشد به رسمیت نمی شناسد. (صفحه ۶۸) ت) قشر بندی اجتماعی (صفحه ۷۳) ث) وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی (صفحه ۹۰) ج) تجربی و تفهیمی (صفحه ۱۰۳) چ) بایدها و نبایدها و احکام ارزشی را شناسایی می کند (یا درباره ارزش های فردی و اجتماعی داوری می کند). (صفحه ۱۱۵)	۳/۵
۶	الف) هدف کنش (ب) دلالت های کنش (صفحه ۵۰) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۷	الف) دوره مدرن (ب) دوره پسامدرن (صفحه ۸۹) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۸	الف) مدینه جاهله (ب) مدینه فاضله (صفحه ۱۰۲) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۹	الف) مدارا (ب) مقاومت (صفحه ۱۱۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	الف) اقناع (ب) دانش (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۱	گاهی میان دانش عمومی و دانش علمی در یک جهان اجتماعی تعارض هایی پدید می آید. اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض ها تلاش می کنند. تعارض ها گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده های جدید حل می شود (صفحه ۶ و ۷) به عنوان مثال در مساله بحران آب یا مساله نیاز به پوشاک یا حتی بیماری می تواند میان دانش عمومی (فرهنگ) و علم (دانش علمی) تعارض ایجاد شود که با راهکارهای فوق حل می شود. در دوران بیماری (بحران کرونا) شاهد تعارض میان راهکارهای دانش عمومی (درمان های خانگی) و دانش علمی بودیم که با تلاش اعضای جامعه و در نهایت رهاسازی آنها به نفع علم حل شد.	۱

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳
تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در دی ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ادامه صفحه ۲	
۱۲	موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ولی برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند. (صفحه ۱۱)	۱
۱۳	جامعه‌شناسان انتقادی یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه سیاست و قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را مرگ سیاست و بن بست زندگی انسان معرفی می‌کنند. (صفحه ۶۷)	۱
۱۴	الف) طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان پذیر نمی‌دانند. ب) از نظر مخالفان قشر بندی؛ قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدیدآمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست انسان‌هاست. (صفحه ۷۵ و ۷۶)	۱
۱۵	این رویکرد معتقد است خود علم با (درست و غلط دانستن) (و خوب و بد کردن امور) سلطه‌گری می‌کند، زیرا (خوب) را به معنای خوب بودن برخی افراد و گروه‌ها و (بد) را به معنای بد بودن برخی دیگر از آنان قلمداد می‌کند. از این منظر علم چراغی نیست که تاریکی‌ها را روشن کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد. (صفحه ۹۳)	۱
۱۶	به توصیف و فهم کنش‌ها و ساختارهای جوامع مختلف می‌پردازد. به تبیین یعنی علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آنها می‌پردازد. دربارهٔ هنجارها، ارزشها و آرمانهای جوامع مختلف، داوری علمی می‌کند و رویکرد انتقادی به جامعه خود و دیگر جوامع دارد. دربارهٔ هنجارها، نحوه رفتار و سبک زندگی کنشگران سخن می‌گوید و بایدها و نبایدهایی برای زندگی اجتماعی تجویز می‌کند. (ذکر دو مورد) (صفحه ۱۰۲)	۱
۱۷	این تعامل با علوم اجتماعی مدرن می‌تواند زمینهٔ طرح نظریات جدید را فراهم آورد. در عین حال، به متفکران مسلمان امکان می‌دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهند و علاوه بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام، مسائل جامعهٔ جهانی را هم تحلیل کنند و برای برون رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا راه حل ارائه دهند. (صفحه ۱۱۶)	۱
	« نظر همکاران محترم، صائب است »	۲۰